

**ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «УПРАВЛІННЯ
СТАНОМ І ЯКІСТЮ ДОВКІЛЛЯ»
(ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 101 ЕКОЛОГІЯ)**

1. Загальна характеристика	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, хіміко-біологічний факультет, кафедра екологічної безпеки та раціонального природокористування.
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти: Бакалавр. Кваліфікація: бакалавр з екології
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – бакалавр Спеціальність – 101 Екологія Освітня програма - «Управління станом і якістю довкілля»
Офіційна назва освітньої програми	«Управління станом і якістю довкілля»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Національна агенція забезпечення якості вищої освіти. Україна. Програма впроваджена у 2019 році
Цикл/рівень	Перший (бакалаврський) рівень FQ-EHEA – перший цикл, QF-LLL – 6 рівень, НРК – 6 рівень.
Передумови	На навчання для здобуття ступеня бакалавра приймаються особи, які здобули повну середню освіту та склали ЗНО
Мова викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	До 01.07.2024 р
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://mdpu.org.ua
2. Мета освітньої програми	
<p>Формування вміння студентів системно досліджувати зміни ставлення до навколишнього середовища; робота з науковою літературою та законодавчими документами з питань біологічної безпеки; формування чіткого уявлення про межі і характер антропогенного навантаження на довкілля і про можливості його зниження, про екологічні наслідки забруднення навколишнього середовища.</p> <p>Підготовка кваліфікованих конкурентно-спроможних фахівців в галузі екології з врахуванням сучасних тенденцій її розвитку, які знають теоретичні основи</p>	

загальної і прикладної екології, уміють на практиці застосовувати здобуті знання, володіють методиками і методами екологічного аналізу та синтезу; здатні аналізувати, узагальнювати і поширювати передовий екологічний досвід; вміють вести еколого-просвітницьку роботу серед населення та застосовувати інформаційні технології в галузі екології та охорони навколишнього середовища.

3. Характеристика освітньої програми

<p>Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)</p>	<p>галузі знань 10 Природничі науки, спеціальність 101 Екологія</p> <p><i>Об'єкт:</i> структура та функціональні компоненти довкілля; управління станом довкілля та оптимізація природокористування.</p> <p><i>Ціль навчання:</i> формування у здобувачів вищої освіти комплексу знань, умінь та навичок для застосування в професійній діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування через теоретичне та практичне навчання.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області.</i> Поняття, концепції, принципи природничих наук, сучасної екології та їх використання для охорони навколишнього середовища, збалансованого природокористування та сталого розвитку. Застосування концепцій, теорій та наукових методів природничих наук для розв'язання спеціалізованих задач та вирішення практичних екологічних проблем, які характеризуються комплексністю, невизначеністю умов.</p> <p><i>Методи, методики та технології.</i> Здобувач має оволодіти методами збирання, обробки та інтерпретації результатів екологічних досліджень; навичками науково-виробничої, проектної, організаційної та управлінської діяльності; здатністю до педагогічної та просвітницької діяльності в сфері екології, охорони навколишнього середовища та збалансованого природокористування.</p> <p><i>Інструменти та обладнання:</i> обладнання, устаткування та програмне забезпечення, необхідне для натурних, лабораторних та дистанційних досліджень будови та властивостей екологічних систем різного рівня та походження.</p>
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Освітньо-професійна</p> <p>Здатність розв'язувати широке коло проблем та завдань в процесі охорони, відтворення та збереження довкілля шляхом розуміння їх біологічних особливостей та використання як теоретичних, так і практичних методів. Моделювання, прогнозування та</p>

	шляхи вирішення негативних та антропогенних небезпек з використанням теоретичних та практичних методів та методик.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Спеціальна освіта з управління станом та якістю довкілля за спеціальністю 101 екологія Знання основних принципів управління станом і якістю довкілля, збереження біорізноманіття, взаємовідношень між організмами, популяціями і угрупованнями та навколишнім середовищем; формування розуміння дії екологічних законів, правил принципів на всіх ієрархічних рівнях; знання механізму дії різних забруднювачів на умови існування живих організмів, негативних наслідків антропогенного впливу на екологічний стан атмосферного повітря, природних вод, ґрунтового покриву і біоценозів; уміння знаходити вірні рішення щодо оптимального співіснування людини і природи; виховання здібностей і уміння бути провідником екологічно-безпечної життєдіяльності.
Особливості програми	Непедагогічна сфера діяльності. Теоретичні знання, професійні навички та вміння, пов'язані з дослідженням стану довкілля та рекомендаціями щодо його поліпшення.
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<i>Сфера працевлаштування</i> – державні та приватні організації з екологічним профілем діяльності, виробничі підприємства, державні управлінські структури в галузі екології <i>Професійні назви робіт:</i> еколог, експерт з екології, екологічний аудитор, технік-еколог, державний екологічний інспектор, начальник відділу охорони навколишнього середовища, фахівець з охорони навколишнього середовища, фахівець з екологічної освіти.
Подальше навчання	Другий рівень вищої освіти (магістр) за спеціальністю 101 Екологія. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Компетентнісний підхід, індивідуальний підхід, студентоцентроване навчання, практико-орієнтоване навчання. Підхід до викладання та навчання передбачає:

	<ul style="list-style-type: none"> – впровадження активних методів навчання, що забезпечують особистісно-зорієнтований підхід і розвиток мислення у здобувачів; – підтримка та консультування здобувачів з боку науково-педагогічних та наукових працівників МДПУ імені Богдана Хмельницького і галузевих науково-дослідних інститутів, у тому числі забезпечення доступу до сучасного обладнання; – залучення до консультування здобувачів визнаних фахівців-практиків заповідних територій та природничих наук; – тісна співпраця здобувачів зі своїми науковими керівниками; – інформаційна підтримка щодо участі здобувачів у конкурсах на одержання наукових стипендій, премій, грантів (у тому числі міжнародних); – надання можливості здобувачам приймати участь у підготовці наукових проектів на конкурси Міністерства освіти і науки України.
Оцінювання	<p><i>Освітня складова програми.</i> Система оцінювання знань за дисциплінами освітньо-професійної програми складається з поточного та підсумкового контролю.</p> <p><i>Поточний контроль</i> знань здобувачів проводиться в усній або тестовій формі (опитування за результатами опрацьованого матеріалу).</p> <p><i>Підсумковий контроль</i> знань у вигляді екзамену/заліку проводиться у письмовій формі, з подальшою усною співбесідою.</p> <p>У межах дисциплін, що забезпечують професійну підготовку, на оцінки з поточного і підсумкового контролів може позитивно впливати наявність у здобувача підготовлених та опублікованих наукових публікацій у збірниках.</p> <p><i>Наукова складова програми.</i> Оцінювання наукової діяльності здобувачів здійснюється на основі кількісних та якісних показників, що характеризують підготовку наукових праць, участь у конференціях.</p>
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	<p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні питання і проблеми в галузі екології. Це передбачає застосування теорій та методів екології, біологічних та географічних наук. Характеризується комплексністю та багатоваріантністю екологічних рішень з врахуванням передбачуваних екологічних наслідків</p>

	впливу.
Загальні компетентності	<p>ЗК 1. Здатність діяти етично, соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК 2. Здатність працювати індивідуально та автономно, а також в команді.</p> <p>ЗК 3. Здатність до пошуку інформації, її аналізу та критичного оцінювання.</p> <p>ЗК 4. Здатність застосовувати набуті теоретичні знання у вирішенні практичних ситуацій та проблем.</p> <p>ЗК 5. Здатність використовувати інформаційно-комунікаційні технології.</p> <p>ЗК 6. Здатність до самовдосконалення та саморозвитку.</p> <p>ЗК 7. Здатність вільно спілкуватися державною мовою (усно та письмово).</p> <p>ЗК 8. Здатність використовувати знання іноземної мови у професійній діяльності.</p> <p>ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації на основі креативності.</p> <p>ЗК 10. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями впродовж життя.</p> <p>ЗК 11. Здатність розуміти та реалізовувати стратегію сталого розвитку.</p>
Фахові компетентності з екології (ФК)	<p>ФК 1. Здатність користуватися сучасною екологічною термінологією.</p> <p>ФК 2. Здатність паралельно та ефективно працювати на перетині кількох областей (екологія, біологія, географія, раціональне природокористування) з врахуванням знань законів і закономірностей кожної з областей.</p> <p>ФК 3. Здатність характеризувати досягнення екологічної галузі, сучасний її стан і світові тенденції розвитку, її роль і значення для суспільства.</p> <p>ФК 4. Здатність застосовувати здобуті знання, основні методи та методики до вирішення екологічних ситуацій та наслідків екологічного впливу різних видів екологічної діяльності на стан довкілля.</p> <p>ФК 5. Здатність до перенесення системи науково-теоретичних екологічних знань у площину практичної діяльності для вирішення конкретних задач екологічного змісту.</p> <p>ФК 6. Здатність чітко і логічно відтворювати основні екологічні теорії і закони, оцінювати нові знання і здобутки у галузі екології.</p>

	<p>ФК 7. Здатність застосовувати еколого-технологічні знання у практичній діяльності з вирішення конкретних екологічних ситуацій та завдань.</p> <p>ФК 8. Здатність до проектування власної діяльності при теоретичному і практичному навчанні з екології.</p> <p>ФК 9. Здатність до природоохоронної діяльності на основі здобутих знань, навичок та вмінь у галузі заповідної та природоохоронної діяльності.</p> <p>ФК 10. Здатність до моніторингу довкілля засвоєними під час теоретичного і практичного навчання засобами і способами.</p> <p>ФК 11. Здатність визначати рівень антропогенного навантаження на природне середовище та співставляти його з чинними нормативами.</p> <p>ФК 12. Здатність застосовувати знання та вміння з екологічної експертизи та методів вимірювання параметрів довкілля у реальних екологічних ситуаціях.</p> <p>ФК 13. Здатність до організації управління екологічною діяльністю у закладах виробничого та управлінського профілів.</p> <p>ФК 14. Здатність до комплексного планування, організації та реалізації екологічних проектів, підготовки аналітичної звітної документації та відповідних презентацій.</p> <p>ФК 15. Здатність до аналітичної діяльності геохімічних та геофізичних параметрів довкілля.</p> <p>ФК16. Здатність до виявлення та аналізу глобальних проблем людства, їх пріоритетності, значення та загроз для регіону.</p>
7. Програмні результати навчання	
<p>Знання з екології:</p>	<p>ПРЗ 1.Знати сучасну нормативну та наукову екологічну термінологію.</p> <p>ПРЗ 2. Знати та розуміти основні концепції, теорії та загальну структуру екологічної наук.</p> <p>ПРЗ 3. Знати основні положення вчення про екосистеми.</p> <p>ПРЗ 4. Знати головні екологічні теорії, правила, принципи та гіпотези.</p> <p>ПРЗ 5. Знати ландшафтно-екологічні особливості та закономірності поширення різних типів ландшафтів на поверхні Землі та в Україні, їх екологічні властивості.</p> <p>ПРЗ 6. Знати особливості процесу моделювання та прогнозування стану довкілля та його застосування у</p>

	<p>реальних умовах.</p> <p>ПРЗ 7. Знати методи і приладову базу для геофізичного та геохімічного аналізу стану довкілля.</p> <p>ПРЗ 8. Знати техноекологічні особливості виробничих процесів, норми антропогенного навантаження на природне середовище.</p> <p>ПРЗ 9. Знати законодавчі і практичні особливості екологічної експертизи та оцінки впливу на довкілля.</p> <p>ПРЗ 10. Знати основи управління в екологічній діяльності.</p>
<p>Уміння з екології:</p>	<p>ПРУ 1. Уміти оперувати з термінологічною базою у галузі екології.</p> <p>ПРУ 2. Уміти застосовувати отримані знання теоретичних основ екології – її законів, концепцій, правил, принципів та гіпотез для пояснення екологічних ситуацій природного та антропогенного характеру.</p> <p>ПРУ 3. Здатний здійснювати екологічну експертизу, виявляти рівень антропогенного впливу на природне середовище, вимірювати параметри довкілля.</p> <p>ПРУ 4. Уміти здійснювати природоохоронну діяльність та розрізняти режими заповідності природоохоронних об’єктів.</p> <p>ПРУ 5. Знати міжнародну екологічну політику і здатен до її впровадження в Україні.</p> <p>ПРУ 6. Володіти різними методами і методиками вирішення конфліктних екологічних ситуацій та екологічних завдань.</p> <p>ПРУ 7. Уміти переносити систему теоретичних екологічних знань у сферу практичної діяльності.</p> <p>ПРУ 8. Уміти вимірювати показники біологічного різноманіття та виявляти його значення і роль у стабільності довкілля.</p> <p>ПРУ 9. Володіти знаннями і вміннями у галузі моделювання та прогнозування стану довкілля.</p> <p>ПРУ 10. Володіти знаннями і навичками інформаційних систем і технологій у галузі екології.</p> <p>ПРУ 11. Уміти виявляти переваги та недоліки екологічно безпечної енергетики, її значення і роль для України та світу.</p>

Комунікація:	<p>ПРК 1. Організувати професійну співпрацю між екологами різних сфер діяльності (виробнича та управлінська), ефективно працювати в команді.</p> <p>ПРК 2. Розуміти значення екології як стратегії функціонування людства та здатність об'єднати навколо себе вузькопрофільних фахівців з метою вирішення конкретної ситуації екологічного змісту.</p>
Автономія і відповідальність:	<p>ПРА 1. Здатний на базі отриманих знань і вмінь здобувати подальшу освіту і вдосконалювати здобуті компетентності.</p> <p>ПРА 2. Здатний створювати кінцевий продукт або результат за профілем здобутого фаху.</p>
8. Ресурсне забезпечення реалізації програм	
Кадрове забезпечення	<p>Відповідає вимогам постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187: Навчально-виховний процес забезпечують науково-педагогічні працівники, з яких 87% мають наукові ступені та наукові звання, з яких 30% з досвідом дослідницької, управлінської та інноваційної роботи у галузі екології та охорони навколишнього середовища.</p> <p>Рішення акредитаційної комісії України, протокол № 123 від 20 грудня 2016 р. (наказ МОН України від 26.12.2016 № 1613).</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Програма забезпечена необхідним обладнанням, устаткуванням, інструментарієм, аудиторним фондом згідно постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187:</p> <p>Рішення акредитаційної комісії України, протокол № 123 від 20 грудня 2016 р. (наказ МОН України від 26.12.2016 № 1613).</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Навчально-наукові польові бази для здійснення наукових досліджень та проходження навчальних практик, обладнання та інструменти для екологічних досліджень, комп'ютерні класи, навчально-методичні комплекси, підручники та дидактичні матеріали згідно постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187:</p> <p>Рішення акредитаційної комісії України, протокол № 123 від 20 грудня 2016 р. (наказ МОН України від 26.12.2016 № 1613).</p>
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна	Не обмежується

мобільність	
Міжнародна кредитна мобільність	Не обмежується
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	--